

Noví dobrovolníci se vydají po rysích stopách do šumavské divočiny

Úvodní školení se uskuteční o víkendu v Prášilech

pátek 13. listopadu 2015

Vyškolení dobrovolníci Hnutí DUHA opět vyrazí do NP Šumava i Pošumaví mapovat a chránit vzácné a ohrožené rysy. Letošní sezónu rysích hlídek zahájí úvodní vzdělávací kurz, který se uskuteční o víkendu v Prášilech. O tři týdny později proběhne podobná akce v Prachaticích. Rysí hlídky na Šumavě již jedenáct let sledují výskyt velkých šelem a všímají si také nelegálních návnad, které mohou znamenat pytlácké ohrožení.

Celkem se na obou kurzech sejde šedesát nových dobrovolníků. Přednášet jim a diskutovat s nimi budou odborní pracovníci NP a CHKO Šumava či Agentury ochrany přírody a krajiny. Ochránci rysů získají znalosti o jejich životě a naučí se základy stopování i pohybu v terénu. Program obohatí promítání filmů a videí z fotopastí, zachycujících přirozené chování rysa v přírodě.

Při pravidelném procházení terénu vyhledávají dobrovolníci pobytové znaky rysů (stopy, trus, srst, kořist aj.) i dalších chráněných druhů, jako je jeřábek či tetřev. Odebírají vzorky pro analýzy DNA či potravy a na vytipovaná místa umísťují fotopasti pro dlouhodobé sledování velkých šelem. Získávají tak cenné informace o výskytu, pohybu či chování vzácných druhů české divočiny, které jsou důležité pro jejich ochranu.

V minulých dvou letech byly rysí hlídky součástí mezinárodního projektu Trans-Lynx, zaměřeného na ochranu a mapování rysa na české, bavorské a rakouské straně hranice. Z ČR se na něm podíleli mj. zoologové z NP a CHKO Šumava a Blanský les či výzkumné organizace ALKA Wildlife. I díky dobrovolníkům se podařilo zmapovat areál rozšíření šumavského rysa. Na české straně se vyskytuje kromě NP a CHKO Šumava také v navazujících oblastech Českého lesa, Blanského lesa, na Boleticku, Prachaticku či v Novohradských horách [1]. Podle aktuálních zjištění projektu Trans-Lynx čítá celá populace zhruba 65 dospělých jedinců [2]. Na pravém břehu Lipna byl na fotopast zachycen také vlk. Ačkoliv se pravděpodobně jednalo o ojedinělou návštěvu, hlídky budou hledat také důkazy o výskytu této velké šelmy.

V posledních letech je o šumavské rysí a beskydské vlčí hlídky Hnutí DUHA rostoucí zájem. Úvodními školeními na Šumavě prošlo za poslední tři roky téměř sto padesát lidí. Jen v loňské

Hnutí DUHA prosazuje zdravé prostředí pro život, pestrou přírodu a chytrou ekonomiku. Dokážeme rozhybat politiky a úřady, jednáme s firmami a pomáháme domácnostem. Našich výsledků bychom nedosáhli bez podpory tisíců lidí, jako jste vy.

sezóně v terénu strávili více než 270 dní. V uplynulých dvou letech jim v jejich práci pomáhají také fotopasti – automatické fotoaparáty s čidlem zachycujícím pohyb, díky nimž přírodovědci získávají informace o výskytu šelem i jejich každodenním životě. Např. rysí samec Luděk přešel z Prachaticka až k rakouskému Linzi [3]. Další kontroly fotopastí přinesly cenné údaje o rozmnožování této šelmy v Pošumaví [4], jak ukazuje i video o rysici Kristýně:

<http://ceskadivocina.cz/project/rysice-kristyna-s-doprovodem/>

Velké šelmy patří mezi živé klenoty naší přírody a mají zde svoji nezastupitelnou roli. Především vlci a ryši se podílejí na regulaci srnčí a jelení zvěře. Ta jinak při absenci velkých predátorů v přírodě decimuje mladé stromky a komplikuje až znemožňuje přirozenou obnovu lesa.

Josefa Volfová, koordinátorka šumavských rysích hlídek, řekla:

“Mám velkou radost, že počet dobrovolníků rysích hlídek na Šumavě tak roste. V posledních třech letech již přibylo sto padesát. Vážím si také místních lidí, kteří se k nám postupně přidávají, protože chtějí pomoci ochraně této vzácné a fascinující šelmy.”

„Pro česko-bavorsko-rakouskou populaci rysa představuje největší hrozbu pytláctví [5], ale také střety na silnicích. Ubývají oblasti, kde má rysí samice dostatek klidu pro vyvedení mláďat. Všechna tato rizika pocházejí od lidí, a proto je důležité, aby veřejnost měla dost informací o velkých šelmách a sama se snažila o jejich ochranu.“

“Rysí hlídky Hnutí DUHA přinášejí z terénu cenná data o výskytu a chování vzácných a ohrožených šelem, které zprostředkováváme odborníkům i místním obyvatelům a turistům Šumavy. Je to dlouhodobá a mravenčí práce a moc si vážím práce všech dobrovolníků, kteří k ní přispívají.“

Kontakty:

Josefa Volfová, koordinátorka rysích hlídek na Šumavě, 776 378 993,

joefa.volfova@hnutiduha.cz

Jan Piňos, média a komunikace, 731 465 279, jan.pinos@hnutiduha.cz

Poznámky:

[1] Více o výskytu rysa v Pošumaví se zájemci dozví v mapové aplikaci na

<http://map.translynx.eu/cs?specie=lynx-lynx&layers=3>

[2] Zkušenosti ze zmíněného projektu ukazují, že uvedené navazující oblasti poskytují rysům velmi vhodné prostředí pro trvalý výskyt a rozmnožování. Z některých lokalit ale stále informace chybí. Předpokládá se, že v okrajových oblastech výskytu číhá na rysa více nebezpečí než v jádrových zónách, ať už v podobě vyššího rizika pytláctví i kvůli poškozování přírody či vyššímu riziku střetu s automobily.

[3] <http://www.selmy.cz/tiskove-zpravy/rysi-tulak-z-prachaticka-dosel-az-k-linzi/>

[4] <http://ceskadivocina.cz/project/rysice-kristyna-s-doprovodem/>

[5] <http://www.selmy.cz/clanky/jak-hodnoti-myslivci-z-jihozapadnich-cech-existenci-rysa-ostrovida-v-honitbach/>

Sekvence fotografií zachycuje rysici Kristýnu s jejím kotětem, které zachytily fotopasti rysích hlídek Hnutí DUHA v Pošumaví.

Tento projekt je podpořen grantem z Islandu, Lichtenštejska a Norska v rámci EHP fondů a ze zdrojů Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy, Ministerstva vnitra a Nadace Patagonia.

